

stigning i landbrugets investeringer i maskiner til markbehandling og stalde til den forøgede animal-ske produktion. Nævnte virkninger skønnes at ville medføre en forøget omsætning og beskæftigelse i de virksomheder, der leverer til landbruget og som forarbejder landbrugets produkter, svarende til ca. 2000 heltidsbeskæftigede pr. år, samt i sidste række en forøgelse af landets valutaindtjening på ca. 80 mill. kr. pr. år.

8.4. Forslagets administrative virkninger.

Den foreslåede forlængede tilskudsordning vil kunne administreres med det bestående apparat uden øgede administrationsudgifter.

Med hensyn til den foreslåede undersøgelse af jordbrugets afvandingsbehov (lovforslagets § 1, nr. 7) henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Som anført i de almindelige bemærkninger tager forslaget om at udvide lovens anvendelsesområde til også at omfatte skovarealer primært sigte på vanding af juletræs- og pyntegrøntkulturer på sådanne arealer. Vanding af almindelige vedproducerende træarter vil efter Dansk Skovforenings bedømmelse ikke være erhvervsøkonomisk forsvarlig. Egentlige dræningsarbejder har ikke noget omfang af betydning på skovarealer, idet skovene i vidt omfang allerede er forsynet med åbne grøfter. Rørlægning af grøfter af hensyn til færdsel med maskiner o. lign. er ikke tilskudsberettiget. Det samme gælder for oprensning af grøfter.

Til nr. 3

Efter lovens § 1, stk. 4, udbetales tilskud under 1.000 kr. ikke. Af administrative hensyn foreslås dette beløb ajourført til 1.500 kr.

Til nr. 4

Efter lovens § 1, stk. 5, nr. 3, er det en betingelse for ydelse af tilskud, at der, for så vidt angår dræningsarbejder, udelukkende anvendes lerrør og betonrør. Fra denne regel kan der dispenseres, når særlige forhold taler derfor (lovens § 1, stk. 5). Disse bestemmelser indebærer, at der kræves dispensation for at yde tilskud til dræningsarbejder, hvortil der helt eller delvis anvendes plastrør. Denne principielle udelukkelse af plastrør fra dræningsarbejder med tilskud skyldes, at fremstillin-

gen af tegldrænrør anses for mere arbejdsintensiv end fremstillingen af plastdrænrør. Dispensation var oprindeligt begrænset til de tilfælde, hvor jordbundens beskaffenhed (risiko for sætning) gør anvendelse af plastrør mere hensigtsmæssig. Den danske produktion af tegldrænrør aftog imidlertid. Deraf følgende leveringsvanskeligheder blev i efterårssæsonen 1979 så store, at det blev nødvendigt at lempe dispensationspraksis til fordel for anvendelse af plastrør tilsvarende.

I 1980 har der været en stigende produktion af tegldrænrør, idet flere teglværker, bl. a. på grund af den faldende byggevirksomhed, vil fremme drænrørproduktionen.

Alligevel må regeringen, jfr. de almindelige bemærkninger til lovforslaget (afsnit nr. 2, næstsidste stykke og afsnit 8.1., første stykke), ud fra en helhedsbetragtning finde det uhensigtsmæssigt fortsat (principielt) at udelukke plastrør fra dræningsarbejder med tilskud, og det foreslås derfor at ophæve den fornævnte bestemmelse i lovens § 1, stk. 5, nr. 3, således at støtteordningen bliver neutral med hensyn til spørgsmålet lerrør og betonrør contra plastrør.

Til nr. 5

Som anført under de almindelige bemærkninger foreslås det, at udgifterne til gravefri dræning fremover skal være tilskudsberettiget efter lovens regler. Dog kan sådant tilskud efter forslaget (ny § 1 b) ikke overstiger udgiften til projektering, tilsyn og udgiftsopgørelse.

Gravefri dræning udføres med en særlig drænplov (tubulator), som under fremdriften danner en jordgang i drændybden, som udføres med plastdrænrør, uden at der på noget tidspunkt fremkommer en åben rende som ved traditionel dræning. Den gravefri metode er ikke egnet til dræning af plastisk lerjord, klægjord og fed tørve- eller dyndjord.

I forhold til traditionel dræning skal der i mange tilfælde foretages mere omfattende forundersøgelser. Det skyldes som anført forekomsten af jordtyper, hvor metoden ikke kan anbefales, samt at der under arbejdets udførelse kun i ringe omfang fås supplerende viden om undergrundens beskaffenhed.

Den gravefri metode kræver efter det anførte større grad af tilsyn og kontrol end traditionelle dræningsmetoder.

Ifølge oplysning fra statens jordlovsudvalgs tekniske afdeling er den tekniske udvikling på området nu så fremskreden, at det er muligt at etablere et forsvarligt tilsyn til kontrol af et gravefrit